



VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
ev. ref. lelkész.
TÁRS SZERKESZTŐ:
PAÁL GUSZTÁV,
ev. ref. koll. tanár.

KIADJA:
Az Erdélyi Ref. Egyházkerület
„Egyházi Ertekezlete“

Megjelenik:
minden vasárnap egy iven.
ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egy évre . 4 kor. Negyedévre 1 kor.
Fél évre . 2 kor. Egy szám ára 10 fill.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
hová a lapba szánt kéziratok
— reklamációk és —
előfizetési pénzek küldendők
— Maros-Vásárhely —
Szentgyörgy-utca 9. szám.
— ev. ref. lelkészi lakás. —

A „keresztény“ szellem.

A nemzeti kormány uralomra jutása minden igaz honfit határtalan örömmel töltött el. Egy jobb kor hajnalát látta ebben a tényben nemzetünk nagy többsége és mindnyájunknak, kik önzetlenül szolgáltuk és szolgáljuk hazánk fenséges érdekeit, rosszul esett az az öröm, melyet egy-egy napilap az általános örömből vegyített. Midőn nyíltan megírták, hogy a koalíció tulajdonképen csak külsőleg, ruhaként vette fel a nemzeti függetlenségnek hirdetését, de igazán, belsőleg a katolikus egyháznak, katolikus főuraknak érdekszekekerét tolja, méltatlankodtam én is, méltatlankodtunk sokan épen mi protestánsok azért, hogy ezt a nyilatkozatot ez a lap tette, melyet sokan úgy ismernek, mint a protestánsok lapját. Tulzottnak, mondhatni rosszakaratunak tartottuk az ilyen nyilatkozatokat, különösen mikor a közoktatásügyi miniszter első kötelességének tartotta br. Bánffy Dezső, mint a magyarországi reformátusok feje előtt ama szent törekvésének kifejezést adni, hogy legfőbb igyekezete az leend, hogy a reformátusoknak régóta hangoztatott jogos igényeit kielégítse, méltányos követeléseit teljesítse. Ezek a szavak megnyugtattak, de azért mégis résen állottunk. Ugy van azzal az ember, ha egyszer

felkeltik benne a gyanut, teljesen hinni nem tud. És ime! mintha jelentkeznének a gyanut indokoló, igazoló jelek. Legalább én úgy vélem, hogy Halász interpellációja a közoktatásügyi miniszterhez Barkóczy, miniszteri tanácsos beszédjét illetőleg, melyet a középiskolai tanár-egyesület közgyűlésén mondott, első jele annak, hogy ott az országházában is érzik a katolikus szellemnek, a „keresztény“ szellemnek szelét. A néppárti képviselőknek közbeszólásai, melyek az interpelláló képviselő ellen mérgezett nyilatkozat szórattak, arról győznek meg, hogy a titokban dolgozó darázssereg nem szereti, ha megbolygatják.

Csalódhatunk, de kötelességünk résen lenni! Barkóczy, miniszteri tanácsos, az említett beszédjében nyomatékosan hangsúlyozta, hogy az állami középiskoláknak egyik legszentebb feladata a jövőben az leend, hogy az iskolában diadalra juttassák a keresztény szellemet. Hiszen ez igen helyes, igen kívánatos volna, ha félreértés kikerülése végett oda tette volna az szónok ur, hogy ő nem a kath. egyháznak keresztény szellemét érti, hanem Krisztusnak vallás-erkölcsi igazságait, vagyis a mint mondjuk a keresztény szellemet. Hogy Krisztusnak gyönyörűséges igazságai, az örök szeretetnek igéi az iskolákban — akár felekezetiben, akár államiban —

érvényre jussanak, azért mi is küzdünk, az munkánk legszebb célja és jutalma. De bizony sokban különbözik a Krisztusi szellem a „Keresztény“ szellemtől. Magyarázhatjuk így is, úgy is, de kétségtelen az, hogy az a „keresztény“ szellem mindig katolikus izü, melyből az „egyedül idvezítő egyháznak“ uralomvágya, türelmetlensége erősen kiérzik.

Ha ennek a „keresztény“ szellemnek érvényrejutásáról van szó, akkor bizony nekünk protestánsoknak igen fontos és nagy okunk van, ellene küzdeni, harcolni. Csak vegyük közelebből szemügyre az állami középiskolákban a felekezetek egyenjogúságának ügyét. Olvasgassuk el az állami főgimnáziumoknak évi értesítőit és meggyőződhetünk, hogy az igazgató hiven beszámol arról, hogy a róm. kath. tanulók év elején, év végén a templomban voltak és áldást kérő vagy hálaadó misét hallgattak. De arról egy betű sincs, hogy a protestáns ifjaknak volt-e alkalmuk munkájuk megkezdésekor Istenhez könyörögni megsegítő kegyelemért vagy munkájuk végeztével hálát rebegni a jó Istennek. Hát államvallás-e a róm. kath. és mellette a református csak másodrendű vagy egyenjogu mind a két felekezet? Ha egyenrangú mind a kettő, miért nem gondoskodnak az állami intézetekben egyformán a tanulók valláserkölcsi igényeiről? Hasonló esetek bőven fordultak elő ez ideig; én olyan gymnasiumnak értesítőjében olvastam, melynek ifjúsága csak $\frac{1}{3}$ részben volt róm. kath., $\frac{2}{3}$ részben pedig protestáns. Hát ezt a „keresztényi“ szellemet akarják fejleszteni, ezt akarják az állami iskolákban meghonosítani? Ugy látszik, hogy igen. Vagy ha nem; miért nem hallgatták meg nyugodtan Halász képviselő urnak nyílt, kálvinista őszinteséggel elmondott szavait?! Ők tudják.

Egy komoly férfiú, ki az új kornak dialáért lelkesen küzdött, azt mondta, hogy az ultramontának dühösködése a középkor türelmetlenségét juttatta eszébe; én szerényen, de határozottan azt mondom: „Vigyázzatok protestáns testvérek!“

P. G.

Egy róm. kath. pap búcsuszava a pápához.

Ebben arról tanít, hogy a képek imádása pogány eredetű, hamis tudomány.

Irta: Gian Giacomo Maurette; fordította: Szabadi Béla.

Nem szabad a képeket imádni, daczára a római egyház tanításának, mely elrendeli a képek imádását és tiszteletét, egyházi átok terhe alatt. (Niceai zsinat.) Vizsgáljuk meg a kérdést.

A niceai zsinat egyházi átok terhe alatt elrendeli a képek imádását és tiszteletét: „Ha valaki — úgy mond — nincs ezen a meggyőződésen, hanem azt kétségbe vonja vagy pedig vétkezik a tiszteletre méltó képek ellen, a mi zsinatunk azt egyházi átokkal sújtja“.

Az Isten a második parancsolatban, melyet a római egyház a kátéből törölt, azt mondja: „Ne csinálj magadnak faragott képet és semmi hasonlóságot... Ne hajolj meg azok előtt és ne tiszteljed azokat“. (Móz. II. 20., 4., 5.) Pál apostol pedig a Rómabeliekhez írott Levelében (I. 22. 23.) azt mondja, hogy azok az emberek, „a kik magokat bölcseknek vallanak lenni, balgatogokká lettek; mert a halhatatlan Istennek dicsőségét elváltoztatták a halandó embereknek ábrázatokra“ — A Korinthusbeliekhez írott első Levelében (VIII. 4.) pedig azt mondja: „Tudjuk, hogy a bálvány semmi e világon, és hogy nincsen más Isten, hanem csak „egy“. Szent János az ő első Levelében azt mondja: „Fiacskáim, oltalmazzatok meg magatokat a bálványoktól.“

Ezekből az idézett leczkékből egészen nyilvánvaló, hogy a képeket s azoknak imádását, miként azt a római egyház hiveinek előírja, tiltja az Isten Igéje. S ha Isten az Ó-Szövetségben, már az egyház gyermekkorában, eltiltott a vallás gyakorlatától minden képet, ennek a tilalomnak annál inkább érvényben kell lennie az Új-Szövetségben, melyben Isten még sokkal szellemibb tiszteletet követel, éppen a mi Urunk Jézus Krisztusnak szavai szerint, a ki Szent János Evangéliomában (IV. 23. 24.) azt mondja: „De eljő az óra, és az most vagy, mikor az igaz imádók imádják az Atyát lélekben és igazságban: mert az Atya ilyeneket keres, kik őtet imádják. Az Isten lélek; és a kik őt imádják, szükség, hogy lélekben és igazságban imádják“.

Hiába mondják tehát a római theologusok, hogy nem a képeket imádják, hanem csak az azokon kiábrázolt dolgokat.

Avagy a niceai zsinat határozatai nem szólnak-e világosan? „A képek vagy az azokon kiábrázolt személyek imádása nem kettő, hanem azonegy“. És nem mondá-e Konstantin, Ciprus püspöke a niceai zsinaton, a nélkül, hogy valaki azon megbotránkozott volna? „A mi engem illet, a képek iránt ugyanolyan tisztelettel viseltetem, mint a Szent Háromság iránt. S ha valaki akadna, a ki ebben velem ellenkezik,

azt átokkal sujtom, miként sujtattak Marcion és Marres“. (Atto 4.)

A római hittudósok, ha csökönyösen tagadják is, hogy a képeket imádják, mindazonáltal vallják, hogy az ostyát imádják. Ezen vallomás alapján azt kérdelem tőlük, hogy mennyivel tesznek többet az ostyáért, mint a képekért Semmivel sem. Mert vajjon nem borulnak-e le mindkettő előtt? Nem imádkoznak-e mindkettőjök-höz, nem magasztalják-e fel azokat, nem tömjéneznek-e azoknak, nem égetnek-e nekik gyertyákat, nem hordozzák-e körül a körmenetekben azokat? És nem ezen szertartásokból áll-e majdnem az egész istentisztelet? Ha ezek a tudósok őszi ték akarnának lenni, megval-lanák Cassander Györggyel, egyházuk egyik legtu-dósabb theologusával, hogy mindezekben a római egyház a pogányokat utánozza. „A képek és szobrok kultusza, úgymond ez a tudós, tulságosan nagyra nőtt és ebben a tekintetben nagyon is hódolt a nép haj-lamainak vagy inkább babonájának, úgy hogy ebben a tekintetben a mi népünk egy cseppet se marad mö-götte a pogányság tulzott bolondságainak, akár abban, hogy képeket faragnak és felékesítenek, akár abban, hogy a legnagyobb imádással veszik azokat körül.“

Tertullian, a pogányokhoz szólva, azt mondja: „Egy dolgot kifogásolnunk kell a ti isteneiteket ábrázoló szobrokon s ez az, hogy anyagok azonegy a köedények anyagával. Ama hideg szobrok olyannyira hasonlítanak a megholtakhoz, a kiket ábrázolnak, hogy az egerek és pókok észreveszik s rajtuk tanyáznak“.

És végül halljuk, mit mond Minucius Felix: „Mit gondolnak vajjon a szótlan állatok a ti isteneitekről? Látják igen jól, hogy azok érzéketlenek; és rájuk taposnak . . . , a pókok a fejük körül fonják az ő hálójukat“.

Ime, kedves olvasóm, miképen gáncsolták az eredeti keresztyén egyház hívei a pogányok bálvány-imádását, nem sejtve, hogy egykoron ama gáncs az ő egyházukat fogja megilletni, mely a pogányságot utá-nozza még a bálványokra rakott diszitésekben is, át-vévén az ő szenteiknek képmásait, miként azt a kö-vetkező párhuzamból láthatjuk.

A pogányok

A római egyház

jelképei:

Jupiter a sassal,
Apollo a sárkánnyal,
Bachus a csészével,
Esculap a kigyóval,
Ceres az égő viaszfáklyával,

Prometheus a tűzzel,
Vulkán a kalapáccsal,
Merkur a pálczával.

Szent János a sassal,
Szent György a sárkánnyal,
Szent Borbála a csészével,
Szent Patrik a kigyóval,
Szent Genoveva az égő viasz-fáklyával,
Szent Antal a tűzzel,
Szent Eligius a kalapáccsal,
Szent Jakab a pálczával.

Ebben a pillanatban nekem úgy tetszik, mintha sokan felkiáltanának: Tehát a római egyház bálvány-imádó? Igenis a római egyház bálványimádó. Bálvány-imádó az ő kánaonában, tömjénezésében, virágaiban, arany- és ezüst edényeiben, lámpáiban, rózsafüzéreiben,

gyertyáiban, éneklésében, körmeneteiben, papi ruhá-zatában.

Bálványimádó a második niceai zsinat követke-zében, mely elrendelte a képek imádását. Én bálvány-imádónak ítélem, mert némelyek az ő theologusai közül megvallják, hogy az első keresztyének sok év-századon át nem imádták a képeket, nem imádkoztak a szentekhez, nagyon megtartóztatván magukat a po-gány bálványimádástól. És vajjon egy ilyen vallomás nem terheli e súlyosan a római egyházat?

Eme kérdéssel végezve, hadd mondjam meg neked, kedves olvasóm, a mit Jósue mondott Izráel népének, mikor azt az ígéret földének birtokába he-lyezte: Válaszszatok magatoknak ma — úgymond — a kit tiszteljete. Válaszsz tehát magadnak ma, így szól hozzád is, kedves olvasóm, kinek akarsz szolgálni, az élő Istennek-é, vagy egynémely bálványoknak. Adja az ég, hogy Jósueval így szólj: „Én pedig és az én házam tiszteljük az Urat“. (Jósue XXIV. 15.)

Isten felé . . .

— Tavaszy Sándor. —

A szép természet csodás világában, angyali zso-lozsmákkal telt fenséges templomában járok. Ott, abban a templomban, melynek világa szárnyakat ad a szívnek, a léleknek repülni a nagy mindenségnek, a végtelenségnek még csodásabb, fenségesebb világába.

Ott fenn a kék égen ide-oda huzódnak, szállnak azok a szétszaggatott fehér báránnyfelhők, repülnek-repülnek mind magasabbra és magasabbra fel Isten felé . . .

S az egyszínű, forró kábitó levegőben, egy szürke kis madár egyhangu dala tölti be a levegő felsőbb régióit. S az a szürke kis madár, az a dalos kis pa-csirta dics-hymnuszokat zeng az ég hatalmas Urának s száll mind magasabbra és magasabbra fel Isten felé . . .

Illatos virágok tarkítják a zöld mezőnek egyforma színét, teszik változatossá, széppé, sokféle színűvé. Édes illatár tölti be a levegőt, s ez illatár száll, emel-kedik mind magasabbra és magasabbra fel Isten felé . . .

Kora reggel van. Pirkad a hajnal a keleti égen. ködpára száll a magas hegyek kopár ormairól s száll fel, fel Isten felé . . .

Minden Istenhez száll, minden Isten felé törek-szik, minden Őt dicséri, minden Őt magasztalja! S a gyarló ember szava néma, nem szól. Csak sóhaj, csak jajj, csak nyögés hallatszik szájából, s nem ének nem dicsérő, magasztaló, fenséges ária. Pedig az ember előtt a ragyogó példa: a természet s csak követnie kell annak dicső tanításait, intéseit, mert:

„Oh, a természetben minden oly beszédes
Az ő szava oly érthető, oly ékes
Források a madarakkal csevegnek
Felhők regélnek a komor hegyeknek,

Hegyek az éggel, a szelek a fákkal
 És csillagok beszélnek a virággal
 Csak ami bánat dulta sziveinkhez
 Csupán az emberhez ne szólna mindez?”

Igen szól az emberhez is, s nemcsak tanít, de gyönyörködtet is. Nézd a kicsinyke kis fűszálat s a hegytetőn virágzó sötét fenyőfát, a legkisebbet és a legnagyobbat, mindkettő nő és nő folytonosan, emelkedik a magasba s szeme mint a kitűzött célon folyton a kék égen csüng.

Lásd ember a példát! S rázd le magadról a testiség kötelékeit s a szívnek és a léleknek isteni világából erőt merítve, a hitnek szárnyain emelkedj fel a földnek alacsony porából, oda a szellemi világ felsőbb légkörébe.

Kövesd a természetet! A folytonos haladásra, a tökéletességre, a munkára int és buzdít. Mert mi az ember célja, földi hivatása rendeltetése? a haladás, a tökéletesség, a munka

Mihelyt a föld kérge felszabadul a télnek fagy-zárja alól, mindjárt buvik a zöld fű bársonya s mihelyt a nap aranyos sugarai melengetik a fák száraz ágait, az rügyeket bocsát, bimbózik, aztán virágzik, aztán gyümölcsözik, folyton halad a fejlődésben, halad a cél felé, hogy gyümölcsöt termelve szórja szét magvait a termékeny talajba.

Soha meg nem állni, de folyton haladni és haladni kell. Lelkünk kincseit növelni, gazdagítani; mert a lelkileg, szellemileg gazdag ember gazdagabb minden királyoknál, kik országok, birodalmak felett uralkodnak. A tökéletesség: a nagy cél! De életünk e nagy céljának eérésében is kell még kisebb célokat kitűzni, amely kisebb célok, csak eszközül szolgálnak a nagy cél eérésében.

Vágyak, törekvések irányítják az ember életét. S e vágyaknak, e törekvéseknek magasztos vagy dics telen voltától függ az ember tökéletessége, lelki fenésége s életének boldog vagy boldogtalansága. Táplálj azért szívedbe oly vágyakat, oly törekvéseket, melyek szüntelen a tökéletességre vezérelnék!!

S ha e vágyak, e törekvések a szívnek a minden földi salaktól, a minden anyagiasságtól megtisztult érzelmeiből erednek; akkor e vágyak, e törekvések által már lelkünkben van a tökéletesség parányi magva s szívünkben a boldog megelégedés melengető nap-sugara ragyog. Így aztán haladunk Isten felé...

De ha e vágyak, e törekvések bűnös, gyarló, anyagi célok felé irányulnak, szívünkben csak a mindennapiasság alacsony érzése él, akkor a tökéletességtől messzire és a boldogságtól még messzibb vagyunk.

E földi életnek is meg vannak a maguk apró, talán hivatott céljai, de valahányszor ez apróbb célok szolgálatában vagyunk mindannyiszor ott kell lebegjen teki tetünk ama nagy célon: a tökéletességen, amely

az ember élethivatását jelöli ki, a küzdelmeit megara-nyozza, munkáját nemesíti s életkedvét fokozza, növeli.

S mint a természet, úgy az evangélium, a szeretet könyve, a Jézus tudománya is arra int, arra tanít, figyelmeztet, hogy emelkedjünk mind magasabbra és magasabbra mint a kék levegőbe szálló, dalos, kis pacsirta s közeledjünk Isten felé...

Igen Jézus tudománya is arra int, arra figyelmeztet. „Legyetek tökéletesek, mint a ti menyei Atyátok tökéletes!” Nagy és elérhetetlen kívánság ez! Ne gondoljátok kedves olvasóim, hogy Jézus azt kívánná tőlünk, hogy oly tökéletesek legyünk, mint a mi menyei Atyánk. Nem! Ő mint a természet csak arra int, arra tanít, hogy folyton haladjunk, haladjunk a tökéletesedés nagy munkájában előbbre és előbbre s közeledjünk Istenhez. Isten felé, hogy mi az Ő ké-pére teremtett lények, hasonlatosak legyünk Ő hozzá.

Mert mi lehet boldogítóbb, mi lehet felemelőbb, mi szentebb mint az a tudat, hogy az Örökkévalónak, annak a végtelen szellemnek, ki volt, van és leszen mind örökkön-örökké, mi hasonmását, egy részét képezzük s ezen tudat által aztán egy oly érzésnek leszünk birtokában, amely az élet küzdelmei, keserőségei, fájdalmai között, megnyugtat, édes örömmel, boldogsággal tölti be szívünket.

S mikor az emberek szeretetlensége, rosszakarata, önzése fájó, kínos sebeket ütött szíveden; menj ki a zöld mezőbe, a virágos rétre, a madárdallal telt, lombos erdőbe; s meglásd az a mennyei, szent magányosság, az az isteni összhang, s az a gondolkozni tanító csendesség s az a megtestesült örökszép mind-mind oly jótékony hatással vannak lelkedre, háborgó, nyugtalan szívedre, mintha fájó, kínos sebeidre valami földöntúli, mennyei világ forrásából merített balzsam-cseppeket öntöttél volna. S aztán elfelejtesz minden földi szenvedést, mert

„Elszunnyad a vad ösztön itten,
 Melynek fullánkja sajgva bánt,
 És kél a szeretet, az Isten
 És kél az emberek iránt“.

Ime a természet, amikor gyógyít; akkor is tanít. Kövesd a természetet! S lásd meg a ragyogó példát!!

Isten — szeretet. — A szeretet Istentől van. I. Ján II. 7—8.

Valaki az ő kezét az eke szarvára veti és azokra néz a melyek ő utánna vannak, nem alkalmas Isten országára. Luk. 9. 62.

Miért álltok napestig hivalkodóan? Máté 20. 6.



A tűz.

A tűz élet forrása. A nap melege, világító fénye, mind tűz. Az élet legszükségesebb feltétele és mennyi öröm, vágy, remény élesztője, fentartója. Az emberi test fejlődik, virul, mint a fa, virág. És egyszer hirtelen betegség lepi meg. Láz pirja ég az arcon. A belső tűz megemészti elannyira, hogy jön a vég, a halál. És a tűz munkája tovább folyik. A test felbomlása, amidőn az, alkotó elemeire oszlik szét, hogy „porrá legyen”, ismét csak a tűz munkája.

De van más szerepe is a tűznek. A nyári időn most ezt juttatja eszünkbe képünk.

Ime begyűjtve Isten áldásának egy része. A tágas csűrös kertek, szérük egymásután fogadják be

az áldást. De ekkor, mint valami Isten csapása, súlyosan jelentkezik az emberek gondatlansága. A szülők, künn fáradnak a mezőn, míg gyermekeiket otthon magukra hagyják, akik a gyermeki csintalankodás ezer és ezer formáját használják fel időtöltésre. Játszanak katonásdit, tűzoltósdit, ebédet főznek, disznót perzselnek, vagy a boglya mellé elbuva pipára gyujtnak és... az eldobott gyufaszál, elejtett parázs tüzet fog és a tűz áldozata lesz az egész falu, s a szegény emberek öröme, boldog elégedettsége keserűséggé változik át. Aztán olvassuk az ujságokban, hogy pusztító tűz áldozata volt ez a város, az a falu vagy tanya a szerencsétlen események szerint.

Emberek, szülők! Vigyázzatok, óvakodjatok a tüztől. Gyermekek, ifjak! Nem jó a tűzzel játszani!



Kegyesség útja.

Ó-szövetségi rózsáskert.

Összeállította: S. Váradí Albert.

Jerikó ostroma.

A kik igaz ügy mellett Istenben bizva küzdenek, azoknak győzedelme bizonyos.

Kerített város sem védi az istentelent.

Az Úr a népek erőssége.

A bírák.

Az édes apa, ha gyermeke hálátlan — úgy e bár — büntetésben részesíti? Az Isten is csapásokkal sújt minket, ha hálátlanok leszünk hozzá, ha elfordulunk tőle és a saját bűnös kívánságaink teljesítésében fáradozunk. De egyik sem haraggal büntet: a büntetés végén már felragyog a bocsánat édes reménysége, hogyha elsíratjuk, eltemetjük a bűnt és visszatérünk ismét Ő hozzá.

A kik az Istenben biznak azokra nézve semmi sem lehetetlen. Egy Gedeon az Isten parancsainak engedelmeskedve, több ezer emberből álló ellenséget háromszáz katonával is megverhet.

Meggondolatlanul semmihez se kezdj; előbb próbáld meg erődöt.

Az egész javáért önhasznunkat is feláldozni tudni: ez a valódi lelkinagyság.

Ha Isten velünk: ki lehet ellenünk?

Ruth és Noámi.

A szegény ember erényei által nyeri meg a tehetősebbek jó akarátját.

A házi boldogság, az összes földi javak közt a legbecsesebb; de csak is a szeretet sugaraiban tenyészik.

Öröm és szenvedés kölcsönösen váltják fel egymást az életben; emez által próbára teszi hűségünket, amaz által pedig megáld minket az Isten.

Örömeinkben, szenvedéseinkben egyaránt vallásosnak lenni: ez a boldogság!

Sámson és a Filiszteusok.

Testi erő, lelki erő nélkül több rosszat cselekszik, mint jót.

A szenvedély a hőst meggyalázza, megbuktatja. — A bosszu jót sohasem szül.

Legvitézebb az, aki magát megtudja győzni; Sámson letudta győzni az oroszlánt, le a filiszteusokat; de nem tudta leküzdeni magában a bosszúvágyat.

Jegyezd meg, hogy a legnemesebb bosszú: a megbocsátás!

Nem kisebb érdem másokkal békességben tudni élni, mint sikeresen harcolni.

„Legyetek irgalmasok, mint a ti mennyei Atyáok irgalmas!”

Az irgalom a szeretet virága.

Isten igéje.

Az aratás tanítása.

Mózes I 8. 22.

Az Ur ígérését olvassuk e sorokban, azt az ígérést, mit a vizözön elmúlása után tett Noénak. Mig a föld lészen vetés és aratás meg nem szűnnek. Ezt az ígérést teljesíti az Ur csodálatos kegyelmével a mi apáinknak is — áldást adott a mi földjeinkre is, reménységet életünk napjaira, hogy Esaiás beszédjével szólva: örüljünk, mint az aratók aratásnak idején, (És. IX. 3.)

Öröm járja át lelkünket, mert él az igazság: vetés és aratás meg nem szűnnek. Reménykedhetünk mi is, — mint Ruth egykor, — a gazdagon terített asztal eltart minket is. Fáradozhatunk, mert igazság lesz a szentkönyv ígérete: „Áldott a te kenyértartó edényed V. Móz. 28. 5. Tanulhatunk is ez igazságból főképen, mert „beszélj a földdel és megtanít, tégedet”. (Jób. 12. 8.)

Nincs szebb, aratásra váró gabonánál Szine a határból messzire ellátszik, mintha azt mondaná: nézz ide te ember, kinek lelkedben sok bánat, sok nyomoruság van. Engem is ért a tél fagya, felettem is ázúgott a hideg, fagyasztó szél. A nap melegét én is éreztem, az üdítő eső meglocsolta az én gyökereimet is, — a szárazság meglankasztá az én eleven-ségemet... Nézz, láss. és tanulj!

Neked is van reménységed, akárcsak nekem volt, midőn a verejték áztatta földbe kerültem. — Téged is bánt a gonosz, én reám is eljött a tél hidege, de megvédett a tél tiszta takarója. Vedd fel te is lelked tisztaságának hófehér köntösét. A tavasz langyos melege nekem elhozta az új élet hajnalát, reád is eljön az élet boldog órája, ha nem támad szived gyökerére, mint reám is eljött az ellenség sokféle pusztításával. Téged is ellankaszthat a világ java után való fáradtság, akár engem a forró napsugár, — de enyhet adó eső meleg cseppjei — hozzád is eljutnak az Isten igéjében.

Nézz, láss, és tanulj! Beszélj a földdel és megtanít téged: mig e föld lészen vetés és aratás meg nem szűnnek!

Kicsiny mag vettetett el a földbe. És a kicsiny mag egy részét elpusztítá a tél, másrészét elkapkodták az égi madarak, — oly is akadt, melynek halála lön a növekedés. Az emberi lélek földjébe csak kevés hit vettetik, hogy abból támadjon a gazdag aratás. Egy szó az Isten igéjéből életre kelti lelkünk minden nemes indulatját, hogy lelki aratásunk legyen az Isten országa aratása.

Nézz, láss és tanulj! Beszélj a földdel és megtanít téged!

Együtt dől a kérébe a konkoly a gabonával. Emennek helye lesz a gazda csűrjében, amazt el-

pusztítja a ráváró olthatatlan tűz. Amíg e világon lesz hittelmes ember, amíg lesz ki lelkének minden óhajával az Urát szeresse, sóhajtásával hozzávágakozzék lesz gonosz ember is, romlott lelkű is, amint a gabona példázza, csak azért, hogy amint becsüljük a gabonát, kerülni tudjuk a gonoszt is.

El eljárók mostanában a vetések között. A lengedező szél már messziről felém hozza az érő gabona nemes illatát. Mintha ez is tanítana! A fejlődő buzaszem tanítása — az én kis népem — a ringó kalász sokasága: Mesterem sok népe, kik együtt látjuk érni a föld gabonáit, együtt készülünk a földi aratáshoz és együtt vágyunk a mennyei aratásra is.

Hallatszik még a földön panasz. Siralmas lelkükkel keresnek még gyógyulást emberek, fog hullani még köny a szemekből. kinezni fog éhség is még sok, sok szegényt: ezek mind megelégtetnek, ezek mind elhallgatnak. ezeknek mind boldogságuk lesz, mert jó az Ur és igéjében elviszi hozzájuk az aratás tanításait. Nézz, láss és tanulj! Beszélj a földdel és megtanít téged míg e föld leszen vetés és aratás meg nem szűnnek.

Osváth Lajos.

Egyháztársadalmi élet.

A brassói ev. ref. egyházközség kebli tanácsa folyó hó 2-án tartott gyűlésében elhatározta, hogy a lelkész barátságos kérésére, n. Koós Fdrencz kir. tanácsos által tett, e célra szolgáló alapítványból és két estély jövedelméből, rendelkezésre álló összegekből és ugyancsak fenti uton nyert 1119 korona 96 fillér összegből, valamint nagyságos Gencsy Endre ny. fő-törzsorvos és és tiszteletbeli főgondnok 100 korona világitási alapra történt felajánlott összegéből a nagy harangot beszerzi, illetve a templomot fűtésre és gázvilágitásra berendeztetni, — A templomnak eddig is 3 harangja volt, de mert kisebb szerkezetűek voltak, a nagy kiterjedésű város távolabbi pontjaira nem hallszott el szavuk. A kérdés megoldásával Péchy Árpád lelkész elnöklése mellett Gencsy Endre dr., Hautz Mihály dr. és Kenessey Béla atyánkfiai bizattak meg. Lelkész már irt is három harangöntő cégnek. Eddig a bizottság azon megállapodásban van, hogy a mostani 228 kilós cis hangu nagyharangot és a 100 kilós é hangu másodikat megtartja. A harmadikat pedig a 67 kilós fisz hangu kis harangot, a harangöntőnek rendelkezésére bocsátja és ennek vételértéke hozzászámításával egy 672 kilós öreg fisz hangu harangot rendel és így egy erőteljes harang tercett fogja hívogatni rövid időn a brassói hiveket az Urnak házába. A jelzett kis harang beszámítandó értékén kívül 2400 korona áll az egyháznak rendelkezésére, a harangkérdés megoldása céljára. Mindenesetre az ajánlatok beérkezése után, a bizottság jogkörébe fog állani,

hogy a felkinált előnyöket, az egyház javára értékesítse. A templom fűtés és világitás kérdés pedig úgy áll, hogy a világitásra vonatkozó tervezet most készül, u. i. a gázvilágitás lesz bevezetve, hogy az őszi és téli hónapokban este 6 órakor tartassék köznapi alkalmakkor istentisztelet, a midőn a hivek városi munkakörük mellett ráérnek. A fűtés céljára pedig két hatalmas vaskályha fog alkalmaztatni. A templomnak ilyen újabb felszerelése az őszelőre készen lesz. És ezzel nagyot fog ismét haladni a brassói egyház missziója útján. Ugy tudjuk, erdélyi részünkben meg ez ideig egyetlen templom sincs világitásra berendezve.

Kérés az Olvasókhöz!

Már egy fél esztendeje, hogy a „Vasárnap“ szerkesztését átvettük. Ez idő alatt, tőlünk telhető legbuzgóbb igyekezettel törekedtünk arra, hogy hiveinknek oly lapot szerkesszünk, a mely társadalmi, főként pedig evangélikus református szempontból jó barátjuk, segítő társuk, vezetőjük legyen. Sem fáradságot, sem áldozatot nem kiméltünk e cél érdekében. Jogos tehát kérésünk is, melylyel most kedves olvasóinkhoz fordulunk, hogy támogassák a *Vasárnapot*.

Irányunk a régi, — a kipróbált irány marad: *az ev. ref. hit élesztése, a keresztyén élet és ismeretek terjesztése, az ev. ref. valláserkölcsei öntudat fejlesztése, az egyháziasság és összetartás érzetének ápolása s a dolgos kezeknek építő munkára serkentése.*

Nem a magunk érdekét, hanem Krisztus anyaszentegyháza hiveinek szolgálatát tartjuk magunk előtt s ezért bizalommal kérünk Mindenkit, hogy fizessen elő, olvassa és terjessze a *Vasárnapot*.

A hátralékos előfizetőket is atyafiságos szeretettel kérjük, hogy előfizetéseiket mielőbb rendezni sziveskedjenek.

A szerkesztőség.

Alkonyodik.

Alkonyodik, esteledik,

Lement a nap végsugára;

Álomhozó éjbe merül

Az egész táj nemsokára:

Uram! akkor maradj velünk,

Ugy nem árthat semmi nekünk!

Méla csöndben megzendülve

Imára hív a harangszó;

S imánk kihez szállna máshoz,

Mint tehozzád, — Mindenható!

Uram! azért maradj velünk,

Ugy nem árthat semmi nekünk!

*Mint fekete sűrű fátyol,
Ugy főd el az éj sötéte:
S ezalatt a gyöngé ember
Ezer vésznek van kitéve . . .
Uram! Azért maradj velünk,
Ugy nem árthat semmi nekünk!*

*S nemcsak éjjel, de a napok
Küzdelmében, bánatában,
Ki oly erős, a ki biznék
Egyedül csak önmagában?
Uram! maradj mindig velünk
Ugy nem árthat semmi nekünk!*

*És midőn a vándorbotot
Majd letesszük roskadottan,
S a végkép kifáradt élet
Halvány mécse végsőt lobban . . .
Uram akkor is légy velünk,
Ugy a halál sem árt nekünk!
Dénes József.*

H i r e k.

— **Bibliai olvasó kalauz.** *A szargalom.* Tetszik az Istennek. I. Móz. 1, 21—29; 2, 15. Tetszik az embereknek. I. Thess. 4, 1—12. Gazdagságot szerez. Péld. 24, 30—34. Egészségünket erősíti. Préd. 5, 9—17. Javunkra válik. Péld. 13, 4—12. Tisztességet ad. Péld. 22, 17—29. Legyünk szorgalmasok, Péld. 6, 6—11. — *Az Istentől eltávolít.* A büszkeség. Ezs. 2, 10—22. A hamisság. Zsolt. 2, 1—9. A gyűlölet. III. Móz. 19, 13—18. A képmutatás. Máté 23, 1—33. Az önzés. Lukács 6, 30—35. A gyávaság. Máté 26, 69—75. Ami Istentől eltávolít, az káros. Péld. 8, 13—17.

— **Maros-Vásárhely szenzációja** A helyi lapok legszenzációsabb híre volt az a marosvásárhelyi véres dráma, melynek szereplői Oreskovics Jenő városi alkapitány, Fülöp Lajos honvéd hadnagy és Oreskovicsné. A lapok családi eltévelyedést emlegetnek, mely szerint a hadnagy és az asszony hűnös viszony kezdetén állottak s a férj e feletti elkeseredésében megtámadván a hadnagyot, — ez őt lelőtte. A sok szenzációs hírből nem lehetett kihámozni az igazságot. Most pedig a dolog úgy áll, hogy férj és nő egymással kibékültek.

— **Árvák bucsuünnepélye.** Meghatóan kedves és szép ünnepély folyt le jun. hó 19-én az Orsz. Prot. Árvaházban, a mikor is 14 árva, 7 fiu és leány, vett bucsut, a szeretett otthontól. Az ünnepélyen Keresztesi Samu ref. lelkészhitoktató mondott beszédet, melyben a kilépő növendékeket a hajósokhoz hason-

litva, buzdította őket, hogy életök hajóját szereljék fel a hit, remény és szeretet erőivel, hogy a szeretet éljen szívükben, mely őket árvaságukban az intézet falai közt körülvette, az a szeretet, mely:

Keblén melenget sok-sok gyermeket,
S szeretetével övezi körül.
Sivár éltükre fénysugárt lövel . . .
„Irgalmat nyer, ki könyeket törül.“

S viruló réten, ha virágra lel,
Összegyűjti és annak nyújtja át,
Kinek élte sötét, örömtelen . . .
Maga előtt látva a Golgotát.

A ki keresztje alatt roskadoz,
Vonszolva azt az élet küzdterén,
Részvétellel siet felemelni őt . . .
„Én erős vagyok, terhed viszem én“.

Majd az intézet érdemes igazgatója, az árváknak igazi édes apja, szólott a növendékekhez, kiket az intézet volt növendékeinek példáival buzdított arra, hogy miként kell csüggedetlenül harcolniok, hogy az élet harczában, küzdelmében el ne essenek. Végül a bucsuzó növendékek nevében az intézetnek egy igazán rendkívül tehetséges leánynövendéke mondott olyan tartalmas, szép nyelven és oly jó előadással bucsu-beszédet, amelyet csak ritkán lehet hallani, ami ismét bizonyoságot arra, hogy az intézet szellemi vezetése oly emberek kezében van, akik nagyon jól tudják azt, hogy miként kell az életre nevelni. Az ünnepélyen megjelentek dr. Kovácsy Sándor ny. min. tanácsos, mint az intézetnek hosszú idő óta buzgó, fáradhatatlan elnöke feleségével, Haberern Jonathánné és többen, kik az intézet és az árvák sorsát szívükön hordják. Nemcsak a növendékek, de a megjelentek is kedves emlékekkel, felmagasztosult érzelemmel távoztak ú megható ünnepélyről.

— **Amerikába vándorolt hitsorsosaink lelki gondozása** tárgyában Kuthy Zoltán, az amerikai magyar ref. egyházmegye esperese, életrevaló és valóban szükséges indítványt vet fel a Heti Szemle hasábjain. Azt ajánlja, hogy New-York Ellis Island-i kikötőjében, a hova a kivándorlókat szállító hajók befutnak s a hol a megérkező bevándorlókat hatósági vizsgálat alá veszik egy kikötői magyar prot. missziói lelkészi állás szerveztessék. A kikötői misszionárius feladata volna a protestáns kivándorlókat azonnal gondjaiba venni, védelemben, utmutatásban s lelki vigasztalásban részesíteni. Ezt az eszmét különben felvette a Prot. Egyh. és Isk. Lap 1900-diki évfolyamában Kalassay Sándor pittsburgi lelkész is. A magunk részéről a legmelegebben pártoljuk az eszmét, mert ha valahol szükség van arra, hogy Amerikába vándorolt hitfeleink oltalomban és lelki vigasztalásban részesüljenek, úgy épen az Ellis Island-i kikötőben van arra szükség, Kuthy Zoltán pedig ne hagyja abba a dolgot, hanem egyházmegyéje által hivatalosan kerestesse meg ebben a dologban a magyar prot. egyház főhatóságait s hason oda, hogy az eszme minél előbb valóra válhassék.

— **Szemerjai Szász Róbert halála.** A nagy Szász család egyik oszlopos tagja hunyt el e hó 13-án, Maros-Vásárhelyt. Szemerjai Szász Róbert nyug. miniszteri osztálytanácsos, 48-as honvéd főhadnagy, a honvéd vitézségi érem tulajdonosa, a Ferencz József rend lovagja. Derék munkást, igaz jó embert siratunk benne mi is, s részvéttel csatlakozunk a bánatos család gyászához. Temetése nagy részvét mellett e hó 15-én folyt le.

— **Gábor Áron** A székelynemzet nagynevű hőségének, a nép egyszerű fiának: Gábor Áronnak ünnepeletét szentelt a sepsiszentgyörgyi Kossuth L. asztaltársaság, hogy kegyelettel adózzék a rettenhetlen szabadsághős emlékének. Magasztos és lélekemelő volt a nagyszabású ünnepség minden tekintetben, melyen Háromszék vármegye minden hazafias községe részt vett.

Ide jövünk el hozzád Gábor Áron
Halni tanulni jövünk ide.
Te hősi lelked ihlesse a lelkünk
Csatára hívja, a harczba vigye.
Az álnok szóra többet nem hallgatva
A béke rongyát szerte szaggatva,
Vérrel vivjük ki néped igazát,
Vérrel vivjük ki a szabad hazát

Dr. Nagy György orsz. képviselő versének utolsó strófája ez, melyet Nagy József egyetemi polgár szívekig behatóan szavalt el a hős sirjánál.

Gábor Áron ágyúi rég elhallgattak, a hős csontjai immáron elporladoztak, de magasztos emléke szíveinkben örökké élni fog!

— **Nyílt klerikálizmus?** Gróf Apponyi Albert kultuszminiszter az új korszak embere. Sokfelé hirdetik klerikális hajlandóságait. Mi eleddig kevésbé hajoltunk e felfogás felé, de bizony erősen kezdünk gondolkodni esni nemcsak az egyszerű tünetek, hanem a helytelen és időszerűtlen tények felett. Az Erd. Protestáns lapból olvassuk, hogy az új vallás- és közoktatásügyi miniszter úr a napokban Hirschler József kolozsvári plebánost az ottani két tanítóképző intézet felügyelő bizottságába tagnak nevezte ki, s tette ezt Majláth klerikális püspök befolyására, holott sem dr. Barók György erdélyi ref. püspök, sem Ferencz József unitárius püspök (mindketten egyuttal kolozsvári lakosok) sem valamelyik protestáns lelkész sem tagja e bizottságnak. E kinevezés minden esetre elvitázhatatlan volt s felekezeti érzékenységet érint. De kérdjük, hogy a mi protestáns püspökeink miért nem érvényesíthetik a maguk befolyását az irányadó helyeken érdekeinkben. Mert, ha ellenőkre is megtörténhetnek ilyen esetek, akkor csakugyan igazolt volna a vád, hogy gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter klerikális ember.

— **Egy ujságíró képviselő jubileuma.** Három évtizeden át tartó érdemes munkálkodás után most tölti

be ujságírói működésének harminczadik évfordulóját Szatmári Mór országgyűlési képviselő, a Budapesti Ujságírók Egyesületének agilis főtitkára. Szatmári Mór egész ujságírói működése alatt a függetlenségi érzelmű sajtónak egyik leglelkesebb harczosa, a ki mindig hasznos és érdemes működést fejtett ki a magyar publicisztikában. Mint a margittai kerület országgyűlési képviselője immár a második ciklusban foglal helyet a törvényhozásban is, melyek egyik legképzettebb és nagyrebecsült tagja. A jubiláris évforduló alkalmából a Budapesti Ujságírók Egyesülete ezüst emléklapot nyújtott át főtitkárának.

— **Harcz a káromkodás ellen.** A kolozskalotai egyházmegye egyházi-értekezleté az érdem, hogy szélesebb körben hathatós harczot kezdett a káromkodás ellen. Lészay Ferencz buzgó gondnoké pedig az őszinte elismerés, hogy a rút szokás elleni küzdelem módjára oly gyönyörű példát adott, hogy lelkünk örvend belé. Ugyanis egy díszes urasztali terítőt tűzött ki jutalmul azon egyház részére, amelyben a káromkodás elleni harcz a legeredményesebben folyik. A Kalotaszentkirályon f. é. június hó 24-én tartott egyházmegyei értekezlet határozatából a magyar-bikali egyház nyerte el a szép jutalmat. Dicsőség ez a derék egyházközség hiveinek s buzgó lelkészüknek Régeni Ferencz atyáukfiának.

Hirek az országból.

— **Küldöttség a minisztereknél.** E héten Marosvásárhely sz. kir. város küldöttsége tisztelgett Kossuth Ferencz kereskedelemügyi és Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi minisztereknél Bedőházi János orsz. képviselő és Dr. Bernádi György polgármester vezetése alatt. Előbbinél a Marosvásárhelyi vasutálmás kibővítését és Kolozsvártól marosvásárhelyig a mezőségen keresztül egy rendes járatu vasutépítését, utóbbinél az iskolák államosítását kérelmezték. A miniszterek a küldöttséget igen szívélyesen fogadták s kijelentették, hogy az ügyet tanulmányozni fogják, de már eleve is, mint mindig teljes jóindulattal vannak a Marosvásárhelyiek iránt.

— **Elhunyt képviselő** Pisztori Mór Kolozsvár város I. kerületének országgyűlési képviselője csütörtökön este szívszélhűdésben kirtelen elhunyt.

— **A brassói főispán távozása** Székely György brassói főispán fölmentése a napokban jelenik meg a hivatalos lapban. A főispán a megye keddi közigazgatási bizottsági ülésén már el is búcsúzott a megyétől. Gróf Lázár Istvánnak utódjának névnevezését örömmel fogadják.

— **A debreczeni Kovács Gusztáv epizód befejezése.** Debreczenbe a városhoz leérkezett a gőzjáraton Gyula

belügyminiszter rendelete, melylyel a Kovács Gusztáv adminisztrátor megveretése alkalmából felfüggesztett rendőrtisztviselők ügyében hozott fegyelmi választmányi határozatot jóváhagyta; Könyves Tóth Kálmán kapitányt, Orosz László és Nagy Ferencz fogalmazókat, Szöcs és Nagy rendőrbiztosokat állásukba visszahelyezte és visszatartott fizetésük folyósítását elrendelte. Az ez ügyben elítélt 12 rendőr ügyét a polgármester hatáskörébe utalták.

— **Mit tárgyal a Ház.** A képviselőház pénteki ülésén a már szattyanbörbe kötött felirati törvényt harmadszor olvasták fel a Ház előtt és a kormány utján felterjesztetik a királyhoz. Pénteken a költségvetés tárgyalása került sorra és pedig az 1906-ik évi Mig a Házban az 1906-ik évi költségvetést tárgyalják, addig a miniszteriumokban serényen folyik a munka az 1907-ik évi költségvetés elkészítésén.

— **Gróf Zichy Jenő elmebeteg.** Gróf Zichy Jenőn az orvosok az elmebetegség tüneteit konstatálták, s hir szerint szanatoriumba szállították, s állapotát igen aggasztónak tartják.

— **Uj magyar gróf.** A király Edelsheim-Gyulai Lipót bárónak, a magyar főrendiház tagjának, nagybirtokos, budapesti lakosnak és törvényes utódainak, a már birt örökös főrendiházi tagsági jog változatlan fentartása mellett, a magyar grófi méltóságot adományozta és egyuttal megengedte, hogy az „Edelsheim-Gyulai“ családnevüket a Marosnémethi és Nádaskai“ előnevekkel használhassák, valamint az Edelsheim és Gyulai családok czimereit a bemutatott tervezet értelmében egyesíthessék.



A Dr. Schmidt G. főtörzsorvos és physikus által feltalált hires

FÜL-OLAJ

megszüntet gyorsan és alaposan időközi **süket-séget, fülfolást, zúgást és nehézhallást** meg idült esetekben is. Ára üvegenként használati utasítással 2 frt. Kapható **Debreczenben, Kossuth-utca 8. szám** az „Arany Egyszarvu“-hoz című gyógyszerertárban.

Agrár takarékpénztár r. t. Maros-Vásárhelyt.

Teljesen befizetett részvénytőke egy millió kor.
Piókintézetek és kirendeltségek: Csikszereda, Gyergyó-szentmiklós, Marosludas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Sz.-Udvarhely és Székely-Keresztur.

Van szerencsénk értesíteni, hogy Széchenyi téri intézeti házunk földszinti sarokhelyiségében külön

Bank és Pénzváltó-üzletet

létesítettünk, melynek üzletköre a következő:

1. **Értékpapírok, idegenpénzek** és érmek vétele és eladása.
2. **Tőzsdai megbízások** teljesítése.
3. **Sorsjegyek eladása letétjegyre** csekély foglaló lefizetése ellenében, a fennmaradó vételért az intézet mérsékelt kamat mellett kölcsön adja, — akáik pedig egyenlő havi **részletfizetésre** is. — Az első részlet lefizetése után a sorsjegyekre eső nyereség már a vevőt illeti.
4. **Sorsjegy igérvények** kibocsátása minden huzásra.
5. **Árfolyam veszteség elleni biztosítás.**
6. **Kisorsolt sorsjegyek** és egyéb sorsolt értékpapírok beváltása.
7. **Előlegek nyújtása értékpapírokra** a legmérsékelt kamat mellett.
8. **Osztálysorsjegyek elárusítása.**
9. **Takarékbetétek átvétele** könyvecskékre, folyó és cheque számlára.
10. **Szelvények beváltása** és új szelvényvek beszerzése.
11. **Utalványok és hitellevelek kiállítása** bel és külföldi piacokra.
12. **Letétek.** Elfogadunk értékpapírokat, okmányokat kezelésre vagy lepecsételt csomagban megőrzésre mérsékelt díj mellett.
13. **Magánpénztárak (Safe deposit)** Értékpapírok, okmányok, ékszerek, végrendeletek stb. tűz- és betörésmentes megőrzésére szolgáló rekeszek olcsó díj melletti bérbeadása.
14. **Költségmentes megvizsgálása** sorsjegyek és mindennemű sorsolás alá eső értékpapírok huzásának.
15. **Kivándorlóktól érkező** pénzek, utalványok és chequek legolcsóbb beváltási helye.

Foglalkozunk egyáltalán mindazzal, a mi a bank és pénzváltó üzlet körébe vág és szívesen szolgálunk felvilágosítással és utbaigazításokkal.

A pénzváltó üzlet hivatalos órái:

délelőtt 8—1 óráig
délután 3—6 óráig.

Agrár Takarékpénztár Részvényársaság
Maros Vásárhelyt.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMEZŐ IZŰ TERMÉSZETES
HASHAJTÓSZER.



„VASÁRNPAP.“

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES HETILAP,

= AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET EGYHÁZI ÉRTEKEZLETÉNEK KIADÁSA. =

Szerkesztik: Tóthfalusi József ref. lelkész és Paál Gusztáv ref. koll. tanár, Maros-Vásárhelyt.

Mi a „Vasárnap“ célja?

A „Vasárnap“ célja az, hogy legyen a mi olvasni tudó és olvasni szerető magyar és első sorban erdélyi református magyar véreinknek komoly irányu, egészséges szellemi táplálékot adó, a világ dolgairól helyesen tájékoztató olvasmánya, a melyből tápot merítsen hitének, vallásos szükségletének; megismertesse teendőivel, hogy azok teljesítése által igaz keresztyén magyar ember lehessen.

Hogyan fizessünk elő a „Vasárnapra“?

A „Vasárnap“ előfizetési díja egész évre 4 korona, félévre 2 kor., negyedévre 1 korona. Előfizetünk úgy, hogy a megfelelő előfizetési díjat postán utalványozva a „Vasárnap“ kiadóhivatala címére Maros-Vásárhelyt, Szentgyörgy-utca 9. sz. címre elküldjük. A megrendelést czélszerűen eszközölheti mindenki a maga illetékes lelkésze útján is, a ki szívesen fogja az előfizetési díjat hozzánk elküldeni.

Ne hanyagoljuk el a megrendelést, hogy a lap küldésében fennakadás ne álljon elé.

A „Vasárnap“ jutányos áron hirdetések is elfogad.



Ha a szép Maros-Vásárhelyen ügyes bajos dolga, akad ne mulassza el megtekinteni

az ev. ref. Kollegiumi könyvkereskedést

hol az irodalom legujabb termékei állandóan raktáron vannak, ép úgy szakmunkák mindenféle nyelven, imakönyvek egyszerű és pompás diszkötésben, ifjusági könyvek, folyóiratok stb. Bárhol és bárki által hirdetett mű legrövidebb idő alatt — portómentesen — megrendelhető.

Papíráru raktáram a legragyobb, hol olcsó pénzen jó árut kap a t. vevő, mert 100 levélpapír és 100 boríték csinos dobozban csak 60 kr., amelynek eddig 1 frt. 60 kr. volt az ára. — 500 finom fehér irodai papír 2 frt 20 kr. 500 iv fogalmazó papír 1 frt 40 kr. Pecsétviasz, tinta, itató papír, írónok és számtalan e szakmába vágó, de itt fel nem sorolható czikk a legolcsóbban beszerezhető.

Nagy gondot fordítok tanszerekre és tankönyvekre, népkönyvtárakra, havi részletfizetésre.

Jó és olcsó! ez a jelszó. — Postai megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Az ev. ref. kollegiumi könyvkereskedés

MÁRVÁNYI ARTHUR Maros-Vásárhely, Fötér Bál-ház.

ADI ÁRPÁD

≡ KÖNYVNYOMDÁJA ÉS KÖNYVKÖTÉSZE ≡
MAROS-VÁSÁRHELY. SZÉCHENYI-TÉR.

Ajánlja két nagy gyorssajtóval,
két amerikai gyorssajtóval, lyukasztó
és több segédgéppel, valamint a leg-
modernebb új betűkkel jól felszerelt

könyvnyomdáját

minden e szakba vágó munkák gyors
és izléses elkészítésére, feltűnő olcsó
árak mellett.

Vidéki megrendelések azonnal esz-
közöltetnek.